Խմբագրական գրասենեակի գրասենեակի 8 մէջիա.
6 այլոց 4 »
3 այլոց 2 »

Թաղրապարի իշին բաժանորդագրութիւնի պիտի ելարաց, Սէնէվի գրաս. 10 մէջիա.
6 այլոց 5 »
3 այլոց 2½ »

Լրատէն նիւսիէ միշ սա. թարը իքի դուրուշա։

Մանկական Էջերեան

ԱՄԻՍՆԱՏԻՍ ԷՐՃԻԵԱՍ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՐ ԵՒ ԽՄԲԱԳՐԻՉ՝ Գ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ԲԱՂԱՐ ԻՐԹԷՍԻ

1878 ՅՈՒՆԻՍ 26 | ԱՂԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 8

1294 ՀԱՋԻՐԱՆ 24

1290 ՐԷՃԷՊ 8

Ն. 3790

Իկանաթրն պէհէր սաթրը 1 ինճի սէֆիա 3, ինճի տէֆիա 2, Յիւնճիւ վէ սայիր տէ ֆալար իշին 1 ղրուշ։ Իլան սըրասընա զանու

Աժանս Հավաս, գօնկրէնին Պուլղարիսթան վէ Ռումէլի հագգընտա վուգու պուլան միւզաքէրաթընը չու վէճհ իլէ խիւլասա իյլէօր։

Պուլղարիսթան Պալգան իսթթըյլա Ռումէլիտէն թէֆրիգ օլունաճագ տբը։ Իշպու հուտուտա մէսէլէսինէ Ռուսիա մուխալիֆէթիմիշ իսէ տէ, Լօրտ Պիգ օնսֆիլտ, Պալգանլարտա Օսմանլըլարա մէվգբյի հարպիեէ վէրիլիպ իսթիհբեամ ինշասընա, վէ ասքէր իգամէսինէ հագգլարը թաստիգ օլունմազ իսէ, գօնկրէտէն ալբպ եիւրիւեիւ վիրէճէկինի պէեան իյէմէսի իւզէրինէ Ռուսիա բազի օլմուշ տուր։

Մուահէտէյի գաթիէտէ պալգանլարընը, Պուլղարիսթան հուտուտու օլաճաղը զիքր օլունաճագ տբը։

Խաթթը ֆասլա այիտ թէֆէրրուաթ, Էվրօբա տէվլէթլ'րի թարաֆընտան ինթիխապ օլունաճագ ասքէրի պիր գօմիսիօն վասբթասբյլա թէսվիյէ օլունաճագ տբը։

Սօֆիա շէհրինտէն տօլաեը օ գաատար կիւճիւքյէր զուհուր իթմէմիշ տիր։ Ռուսլար շէհրը մէզքիւրուն, Պուլղարիսթան տախիլինտէ գալմասընը թալապ իյլէմէքտէ իտիլէր։ Սահիհ տիր քի Օսմանլըլար տախի Սօֆիանընը Ռումէլինտէ գալմասընա իսրար իթտիլէր իսէ տէ, պու մատտէ սուհուլէթլէ ֆասլ օլունմուշ տուր։ Իշպու միւսաատէլէրէ գարշըլըգ Օսմանլըլար, հուտուտը շարգիէտէ քամիլ նէհրինէ գաատար թէվսիի հուտուտ իսթիհսալ իթտիլէր։ Ղարպէն, Ռումէլի հուտուտու Սէլանիք ճիհէթինտէ թէնգիլ օլունուպ, Գաեասու նէհրինին օվասը տօղրուտան տօղրուեա տէվլէթի Ալիէնին զէյրի իտարէսինէ թէրք իտիլտիճէնուպէն, շարգի Ռումէլի հուտուտու Լաիրնէնին իւսթ թարաֆլարընա գաատար վասլ օլաճագ իսէ տէ, գօնկրէ շարգի Ռումէլինին էսասը հուտուտունու թայեին իտէրէք, թէֆէրրուաթընը ֆասլ ու թէսվիէսինի, պիլհիւմէ տիւէլի զամինէ թարաֆընտան միւնթէխապ ասքէրի պիր գօմիսիօնա հէվալէ իյլէմիշ տիր։ Դօնկրէ, Պուլղարիսթանընը էհալի թարաֆընտան ինթիխապ, վէ Պապը Ալիտէն զապուլ, վէ տիւէլի ֆէխիմէտէն թաստիգ օլունմուշ, վէ Պապը Ալինին թահթը թապիլիթինտէ պուլունան պիր բրէնս մարիֆէթի իլէ իտարէ օլունմասընա գարար վիրմա։

Պուլղարիսթան բէէնսինին չէրայի թի ինթիխապը, վէ Պուլղարիսթանընը ուսուլը իտարէսի, վէ թէչքիլաթը ճէտիտէ հագգընտա էվրօբա ճանիպինտէն իճրա օլունաճագ սուրէթը թէֆթիշ հէնուզ գարարլաշտրըլմամիշ տբը։ Մէվատտը մէզքիւրէ հագգընտա պիր լայիհա թանզիմի, իթալիա խարիճիլէ նազբրը Մ. ֆօրթիսէ հէվալէ օլունմուշտուր։ Պուլղարիսթան թէնսիգաթընին եալընըզ պիր Ռուսիա գօմիսէրի նէզարէթի իլէ իճրա օլունմամասընա չիմտիտէն գարար վիրիլմիշ տիր։

Շարգի Ռումէլի, Պապը Ալի ճանիպինտէն նասպ վէ ազլ օլունմագ լազրէ պիր վալի իտարէսինտէ, վէ տօղրուտան տօղրուեա մէմալիքի Օսմանիէնին հիւքմիւ թահթընտա պուլունաճագ տբը։ Չու գաատար քի եէնի պիր էեալէթ սաեբբպ թէմամի իլէ մրիս թարիեէթի իտարէյի հայիզ օլամաեաճագ, վէ եալընըզ էեալէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ ասաքիրի Օսմանիէ եէրինէ ասաքիրի միլիեէ պուլունաճագ տբը։

Տէվլէթի Ալիեէ, մէմալիքինի թէէմին իչին Շարգի Ռումէլի հուտուտունուն քեաֆֆիէյի նօզթալարընտա իսթիհբեամ ինչա իտիպ ասքէր իգամէ իտէպիլէճէք տիր։

Գօնկրէ իշպու մատտէյի հալ իթտիքատէն սոնրա, ասաքիրի Օսմանիէնին, պալգանտա պուլունան մէվզլարընա, վէ եախօտ Դարատէնիզին սահիլինէ կիթմէք իւզրէ շարգի Ռումէլինտէն կէչտիքյէրինտէ ասաքիրի մահէլլիեէ իլէ մուարազա վէ միւտարէպէ վուգուինի տէրբիշ իտիպ, ասաքիրի Օսմանիէնին կէչէճէյի եօլլարը։ Վէ գօնաճագ մահէլլէրի թայեին իյլէմիշ տիր։

Ֆրանսա մուրախխասլարը, ասաքիրի Օսմանիէե իլէ շարգի Ռումէլինին էհալիյի խրիսթիանիէսի պէյնինտէ էվվէլքի կիպի զավզա վէ մուարազա վէ մուգաթէլէ վուգու պուլմամագ էֆքեարբյա, ասաքիրի Օսմանիէնին հուտուտա տօղրու հարէքէթինտէ էհալի խանէլէրինտէ իգամէթ իթմէյիպ, օրտուկեահլարընտա զալմալարընը թէքլիֆ իթմիշլէր, վէ գօնկրէ տախի իթթիֆագը արա իլէ իշպու թէքլիֆի զապուլ իյլէմիշ տիր։

Պուլղարիսթանտա վէ Ռումէլիտէ պուլունան Ռուսիա ասքէրինին մէզքիւր էեալէթլէրի խախլիեէ մէօհլէթի 9 այ օլմագ իւզրէ թայեին օլունտըգտան սոնրա, մէօհլէթի մէզքիւրէնին խիթամընտա, Ռուսիա ասքէրի նիհայեէթ իչ այա գատար հարէքէթ իտէճէկինտէն, գօնկրէ պիր սէնէեէ գատար Ռուսիա ասքէրինին քեամիլէն թախլիէսինէ գարար վիրտի։

Ռուսիա ասքէրինին, Պուլղարիսթանը թախլիէսինէ տօգուզ այ մէօհլէթ թայեին օլունտուղու մէսելէ, կէրէք Պուլղարիսթան, վէ կէրէք շարգի Ռումէլինտէ էվրօբա տէվլէթլէրինին հագգը թէֆթիշի, քէզալիք մէօհլէթը մէզքիւրէտէ խիթամ պուլմասընա գարար վիրիլմիշ տիր։

Այ-ՍԹէֆանօս մուահէտէսինտէ պէեան օլունտուղու կիպի եալընըզ պիր Ռուսիա գօմիսէրի պուլունմաեբպ, էկէր գօնկրէ Փէնասիպ կէօրիւբ իսէ, էվրօբա տէվլէթլէրի թարաֆընտան պիր թէֆթիշ գօմիսիօնու թէշքիլ գըլընաճագ տբը։ Մէզքիւր գօմիսիօն տախի տօղուզ այ իճրայի մէմուրիեէթ իտիպ, Ռուսիա ասքէրի հարէքէթ իթտիքատէն սոնրա, կ'էրէք Պուլղարիսթան, վէ կէրէք շարգի Ռումէլի քէնտի պաշլարընա թէրք օլունաճագ տբը։

Շարգի Ռումէլի տօղրուտան տօղրուեա տէվլէթի Ալիէնին թահթը իտարէսինտէ պուլունաճաղընտան, Պապը Ալի իլէ միւնասէպաթը սիասիէնին թայեինինէ լիւզում օլմաեբպ, ճանիպի տէվլէթի Ալիտէն ադտ օլունան մուահէտաթ վէ մուգավէլէնամէլէր օրաճա տախի ճարի օլաճագ տբը։

Պուլղարիսթանա կէլինճէ, Ֆրանսա, վէ Ավսթրիա, վէ Իթալիա մուրախխասլարընընը չու թէքրիֆինի, եանի, ճանիպը Պապը Ալիտէն ադտ օլունան թիճարէթ, վէ կէօմրիւք, վէ սէյրի սէֆային մուահէտէ վէ մուգավէլէնամէլէրինին, Պուլղարիսթանտա տախի ճարի օլմասընը գապուլ իթմիշ, վէ Պապը Ալինին մուվաֆֆագաթը իւզրէ, Պուլղարիսթանընը ադտ իտէճէյի պաղը մուգավէլաթը խուսուսիէէ պահսընտա տախի, տէվլէթը Ալիէէ մուահէտաթընընը ահքեամընա, վէ վէզայիֆի սայիրէսինէ խալել կէլմէմէք շարթըյլա, շըմէնտըֆէրլէրէ, վէ բոսթա վէ թէլէկրաֆլարա տայիր ադտը մուգավէլէեէ տայիր Ավսթրիա մուրախխասլարը թարաֆընտան գօնկրէեէ պիր լայիհա թազտիմ օլունմուշ տուր։

Պուլղարիսթան վէրկիսինին մէզտարը, վէ պունուն ուսուլը թահսիլ վէ թէտրիեէսի հէնուզ թայեին օլունմատըգը կիպի, շարգի Ռումէլի էեալէթինին ուսուլը իտարէսի, վէ պուիքի էեալէթին, տիւեունը Օսմանիէնին թէսվիէսինէ հիսսէմէնտ օլմալարը մատտէլէրի տահա եէնի թէսվիեէ օլունաճագ տբը։

Շու գատար քի զիքր օլունան իքի էեալէթին, տիւեունը Օսմանիէնին թէսվիէսինէ հիսսէմէնտ օլմալարը հագգընտա իթթիֆագը արա վար տբը։

Գօնկրէ իշպու նօզթալարը գարարլաշտրըրտգտան սոնրա, Պուլղարիսթանը, վէ շարգի Ռումէլինին իտարէյի ումումիէսինի տախի թահթը միւզաքէրէեէ այմըշ տբը։ Գօնկրէ, մէզքիւր էեալէթլէրին իտարէսինին թէֆէրրուաթընը, Տէրիսաատէթ գօնֆէրանսը կիպի թայեին իթմէյիպ, Պուլղարիսթան իտարէսինի Պուլղարլարա թէրք իտէճէյի կիպի, տէվլէթը Ալիէեի տախի, եալընըզ պիր էեալէթ իչին պիր ուսուլը իտարէյի գապուլէ մէճպուր իթմէեէճէք տիր։ Չունքի էվրօբա իշպու թէֆէրրուաթը թայեին իյլէտիյի հալտէ մէսուլիեէթ տէրիհտէ իթմիշ օլուպ, նիզամընտա իճրա օլունմատըգլարը հալտէ միւտախէլէեէ մէճպուր օլաճագ տբը։ Պու իսէ պիր մէնպաի միւշքիլաթ օլաճաղընտան, գօնկրէ պունտան իճթինապ իթմէքլէ պէրապէր եալընըզ իսարէյի մէզքիւրէնին էսասընը թայեին իյլէմիշ տիր։

Ֆրանսա մուրախխասլարը, ուսուլ վէ ատէթլէրինէ թէվֆիգան, Պուլղարիսթան վէ Ռումէլի էհալիսինին քեաֆֆէսինէ պիլա իսթիսնա հուզուզը սիեասիէե, վէ հուզուզու թասարրուֆը էմրաք, վէ ատալէթ մուվաճէհէսինտէ միւսավաթ, զսմիր սէրպէսթիէթի վէ ճիւմլէ մէզահիպ վէ այինին սէրպէսթիի իճրասընը, վէ բոլիթիզաճա միւսավաթը թէէմին իյլէմէք իւզրէ մուֆիւսալ պիր թէքլիֆ սէրա իյլէմիշլէր տիր։

Ռուսիա տիբլոմաթլարը, պու թէքլիֆին, ումումի մէմալիքի Օսմանիէ էեալէթլէրինէ շումուլի օլմասընը թալապ իթտիլէր իսէ տէ, գօնկրէ պաշգանընը ճէնուպ թարաֆընտա մէմալիքի Օսմանիէյի թանզիմէֆքեարընտա պուլունտուղունտան, տէվլէթի Ալիէյի սայիր էեալէթլէր միւվաճէհէսինտէ քիչչիլմէմէք իւզրէ մատտէյի մէզքիւրէնին ումումի պիր հալ քէսպ իթմէսինի միւնասիպ կէօրմէմիշ։ Վէ մէմալիքի Օսմանիէտէ զաթէն սէրպէսթիյի մէզահիպ թէէսիս գըլընմըշ օլտուղունտան, էվրօբա թարաֆընտան

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

— 30 —

16

ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԱՎԼԷԹ

—Նէ՞տէն իսթիֆատ իտէճէկսի անրամեամաեօրում, չիւնքի օրտատա պուլունաճագ ատէմլէրին հէչ պիրիսինի պէն թանրմամ, տօպրուտու չու հալ, մէմիուն օլունաճագ պիր հալ տէյիլ տիր։

— Էկէր մէզքիւր պալօեա տավէթ օլունանդար, ատի ատէմէր օրտարար իտի, պու տէմիրէն տօղրու ղրտարմիր իտի։ Հալ պու քի պու պալօեա Հինտուխթանդն էսկի ատրզատէկեան ճինպէրինտէն օլան պիր թազըմ միւթէպէր զաթրար, վէ ալպահրարտան տօղմուշ օրտու գլարընը իտատա իտէն թամէրլիլէրին էվվատարը, վէ բուժա թատպիր օլունան բրէնսլէր հաղը պուլունաճագլար տբը։ Պու բրէնսլէր քէնտի ճինաէլէրինէ մահասուս օլան էլտիսէլէրինի կիյինիպ, օր մէրթէպէ տարաթ վէ սալթանաթը սըրրար քի, պիպիմ Էվրօբալը միլեան սահիպէրիմզ, ատէթա պունլարա հատա իտրլէր։ Վէ պունլար օր գատար էսկի սիլսիլէտէն օտուզլարընը իտատա իտրլէր քի, ատէթա սիւնեանընն իտագ պուլունուղու վազըթտան, վէ էկէր քէնտի սէօզլէրինէ ինանըրճագ լազըմ կէլիր իսէ, անտէն տահա պիհատէ էսկի իմիշլէր։

—Ահ՝յիպ, տիւնեա եազ իքէն ատ պունարտարմամ, հա՞, տէմի ճօրճ թէ Ճանճիպլի։

—Շ մէ՞ի սէյլէտիկի ունոթատ՞ունու, ճէվապ վիրտի ճէն Մալդոն, պունլար քէնտիլէրինի պէնիի ատէմտէն ատղմուշ ատա իթմէյիպ, իլա ալահրարտան ատղմուշ օլատուգլարընը զանն իտրլէր։ Խմ՞ի քէնտի ատա ու էհատաղարընընն, սիւնեա խալլ օրմագտան էվվել մէմուտա օլատուգլարընը զանն իթմէյէր, պունտան տօլաեը տրը։

— Հապգընը վար, բէյէր էֆէնտի, պէեան իթտի ճօրճ կիւլէրէք, չիմտի անդաեօրում քի, լօրտ Սիկզդրընը վիրէճէկի պալօտա թօհֆի չէյլեր կէօրէճէյիմ։

17

ԻԹԻՆՃԻ ՏԱՎԼԷԹ

Ճօն Մալդոն, պու արա, սօն մէքթուպու, եանի միհրի իւզէրինտէ, Հինտլէրին պիր պլահընընն բէմի պուլունան մէքթուպու թութմազտա իտի։ Վէ միհրի պազարտագ,

—Տողուսու, պու դարիպ չէյ, տէմի։

—Նէ՞ էֆէնտիմ, սիւալ իթտի ճօրճ։

—Պագ օղլում, չու թասվիրի կէօրիւեօրմուսուն, տէմի ճոն զարիքը ուղաթարտագ։

—Էվէթ, էֆէնտիմ, պու թասվիր տէհշէթլի պիր բութ թասվիրի տիր։

—Իշթէ թամէրլիտէրին միհրի պու տուր։

—Պիր ազ էվվել տէյլէ՞ իսէրինիդ Հինտիսթանդն չու էսկի սիլսիլէ՞ մի։

—Էվէթ։

—Պո Պահմա էվատարընընն պիրէյլէ միւնասէպաթը տէյլէնիդ վա՞ր մը տբը։

—Խա՝եըր, վէ իշթէ պունտան իչին պու մէքթուպուն քիմին թարաֆընտան կէլմիշ օլատուգ նա գէլնէ՝ թէճճիպ իտիեօրում։

—Սչոյ տանըզ անդաշըրը։

Ինթիեար, մէքթուպուն միհրինի էր թարադ, քէնտի թէճճիպէ։

—Պիր տավէթ թէկզէրէսի տահա, սէեու պաղբրաը։

—Ահան, էֆէնտի բէյէր, պու տա՞ մը պալօ տավէթնամէսի, աէտիլէր իքի կէնճ գըզարտ։

—Խա՝եըր, սէվգիլու գըզարըմ, պու պաշգա տիւրլու պիր տավէթ օլուսպ, միգ կէօրէ տէյլի տիր։

—Նէ՞ տիր, էֆէնտիմ, տէմի մէրագլա ճօրճ։

Ճօն Մալդոն աթիսէքի թէկզէրէյի եիքոնը սէպէլ սպուտու.

«1830 Մէնեոթ ազոմիտոտանտ էշ պու-Բինը ընդգէ կանէ-, Բէրավ օրմանքարա, ինշաէ ա-

ղէ՝ Կիրէլէճէկինդէն, Պէ՝ուրէ շէհրէ պուլ հ-ինդ ուրը ճոն Մ-ալդոն, վ ֆ-իրարտ-ուրէրէ ուրը ճոն վ ուրը էրվ-ուրա Մ-ալդոն հ-ուրը պ-ուլան-մալ-ը բէճ- ուլ- ուրը։

«Տ-ալբինլէր, ուպ-ուն սա-ն պ-ուրդ-ուրա, Գ-ալ էպ-ուրինի-ուն խ-ուրպ-ը ե-էբնը-ա- վ ուրդ-ը օրմանը պ-ուրը ե-ալ պ-ալը-ա, վ ֆ-ուլը ֆ-ալբրբ-ը-ն ա-ճ-ուն-ա ֆ-ալբ-ալ-ը պ-ուրը։

«Ա յ-ա ա- շ-ուրա-ուն ուն-ա, պ-ալինլէրէ Շ-ուհ-պա- ուրֆ-ալ-ուն-ա պ-ուրը շ-ուն-ֆ-ալ ուրբ-ալ-ֆ-ալ պ-ուրը։»

«ԲՐԷՆՍԷՍ ՃԷԼԼԱ»

—Վ-ա՝ա՝ագ ավր մը... տէմի ճօրճ սէվ-ինճլ, ա՞հ, էֆէնտի բէյէր, պէնիմ իչին սիւնեանա պունտան տահա կիւզէլ խապէր օլամազ իտի։

—Ֆ-ագաթ եա Բապպիմ, մըրըլտանը Մ-ա-ի բէնիի սօրարագ, պու ավ պանա սէնէլէթ վիրիեօր, էկէր իշինիպտէն պիրինէ պիր ֆէլաքէթ կէլիր իսէ։

—Սէվգիլու գըզըմ, սէն թէէմին օլ, ճէվապ վիրտի ճօն Մալդոն, չունքի պու իշտէ ասլա գօրդաճագ պիր շէյ եօգ տուր, վէ սէնին իսթիրապարընը էսասընը տբը։ Վ-ազատա վ-ազատ տէնիլէն ճանվէր, տէհշէթլի պիր սիւշմէն իսէ տէ, բրէնսլէր վէ բրէնսէսլէր թարաֆընտան թէրթիպ օլունան պու կիպի ավարտա, միւմքին օլատուղու գատար թէհլիքէլէրին էօնիւնիւ ալմագ իչէն, էվվելինտէն լազըմ կէլէն թէտպիրլէր իթթիրակ գըլընընը։

պու պապտէ թէտապիրի մախսուսէ իթթիխաղընա լիւզում կէօրիւլմէսիշ տիր։ Բուս մուրախխաղարը պու խուսուստա իսրար, վէ Ֆրանսա մուրախխասլարընընը թէքլիֆինէ մուխալիֆէթ իթմէտիքլէրինտէն, Ֆրանսա մուրախխասլարընընը զիքր օլունան թէքլիֆի, եանի Գուլղարիսթան, վէ չարգի Ռումէլի էեալէթլէրինտէ սէրպէսթիյի մէզահիպ վէ միւսաֆաթ գայիտէսինի իթթիֆագը արա իլէ թատիդ իյլէմիշ տիր։ Ֆրանսա մուրախխասլարը, Ֆըրանսանընը գատիմ բօլիթիգասը մուհիպինէհ, Դաթօլիքլէրին, վէ Դաթօլիք բուհպանլարընընը Գուլղարիսթանտա, վէ Ռումէլիտէ հիմայէթլէրինի տախի թէքլիֆ իտիպ, գօնկրէ պու մատտէյի գապուլ իյլէմիշ տիր։ Ումումէն էօյլէ զանն օլունուեօր քի, գօնկրէ մէմալիքի Օսմանիէյի, Պալգանընը ճէնուպ թարաֆընտա թանզիմ արզուսունտա պուլունմուշ տուր։

Գու պիրինճինէթայիճ Օսմանլըլարա միֆիտ օլտուղունտան, Օսմանլըլարընը տախի Եունան մէսէլէսինին ֆասլընտա պազը թէսհիլաթ կէօսթէրէճէքլէրի, եանի, Եունանընը թէվսիի հուուտա իթմէսի մատտէսինճէ պազը միւսաատէլէր իտէճէքլէրի իւմիտ օլունուեօր։

Դօնթ Դօրթի, սայիր մուրախխասլար նէզտինտէ Պէսարապիա մէսէլէսինտէ Ռումանիաեը թասահուպ իտէրէք լեալէթը մէզքիւրէնին Մէմլէքէթէյնտէ գալմասընը արզու իթմիշ իսէ տէ, Ալմանիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի, Պէսարապիանընը Ռուսիաեա թէրքի խուսուսունտա իթթիֆագ իմտիքլէրի, վէ Ինկիլթէրրա վէ Ավսթրիա տախի պու խուսուստա մուխալիֆէթ կէօսթէրմէտիքլէրի տիհէթլէ, Ռուսիա Պէսարապիա մէսէլէսինտէ գօնկրէնին էքսէրիեէթը արասընը գատանմըշ տուր։

Եալընըզ իթալիա մուրախխասլարը պունա գարշը կէլէճէքլէր տիր։

Իրան սէֆիրի, գօնկրէեէ արզ օլունմագ իւզրէ տիւն միւսիւ տը Պիսմարգա պիր լայիհա թագտիմ իյէտի։

ՍԻՒԼԷՅՄԱՆ ԲԱՇԱ ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻՆԻՆ ՄՈՒՀԱՌԷՄԷՍԻ

Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինին մուհաքէմէսի զըմնընտա ճումատա իրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տա տիվանը հարպ միւնազրա օլմուշ տուր։

Տիվան, հասպէլ զանօն, ըէյիս իլէ պէրապէր տէօրթ միւշիրտէն, վէ իւչ ֆէրիզ տէն իպարէթ օլուպ, անլէր տախի աթի իւզ զիքր զէվաթ տը։

Սամիհ բաշա, ըէյիս

Միւշիրանտէն ադա

Մըսթաֆա բաշա

Էնգարէ վալիսի էսպագ Տէվրիշ բաշա

Նուսրէթ բաշա

Ֆէրիգանտէն ադա

Ալի Նէզամի բաշա

Ֆէյզի բաշա

Մէհէմմէտ բաշա

Ճումա իրթէսի կիւնիւ Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինին մաեէթլէրինտէ, վէ եախոտ գօմանտա իթտիքլէրի մահէլլէրտէ պուլունմուշ, վէ ումումէն միւշարիւէյհ հազրէթլէրինէ թէօհմէթ ատտ օլունան խուսուսաթտան խապէրտար օլմուշ իւմէրա, վէ զապիթան, վէ սայիր հէր սընըֆ ատէմլէրտէն միւշարիւէյհին ալէյհինտէ, վէ եա լէյհինտէ չէհատէթ իտէճէք, վէ եախոտ էնայի մուհաքէմէտէ քէնտիլէրինտէն իսթիյզահը մէվատտ օլունմագ լազմ կէլէճէք զէվաթ վէ էշխաս պիր օտաատա, վէ հէյեէթը տիվան տիկէր օտաատա թօբլանմըշ օլտուղլարը հալտէ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի, խըտմէթի մուհաֆըզլարընընա պուլունան գայմագամ Նուրի պէյ Լֆէնտի ըրֆագաթը, վէ գըլըճընըզ օլարագ միշիրլիք էլպիսէսի իլէ հուզուրը տիվանա չըգըպ, միւտտայիյի ումումի Նէճիպ բաշա հազրէթլէրի իթթիհամնամէյի օղումուշ տուր։ Վէ միւշարիւէյհ Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի իշին պիր, վէ տիվան իշին տիկէր պիր թէնէֆֆիւս օտասը իթթիխաղ օլունուպ, տիվան իգթիկա իթտիյի հալտէ, միւշարիւէյհ իլէ միւտտայիյի ումումիյի տիշարբեա չըգարըպ, պատէհու եինէ ճէլպ օլունմագտա պուլունմուշ տուր։ Ճումա իրթէսի կիւնիւ տիվան ագշամա զատար տէվամ իթմիշ, վէ օ վագթ թարաֆը ըիասէթտէն, մէճլիսին օ կիւն իշին խիթամ պուլտուղու պէեան պույրուլմուշ տուր։

Տիվանը հարպտա մուհաքէմաթ ալէնի տէյիլ իսէ տէ, զապթնամէլէր հէր կիւն նէշր օլունահագ տը։

Պալէատէ զիքրի սէպագաթ իտէն իթթիհամնամէնին խիւլասայի մէալի տիր։

Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինին Ռումէլիտէ Ռուսիալըլարա գարշը իւչ մէմուրիեէթի օլուպ, պունլարը պիրինճիսի, էտիրնէտէն հարէքէթլէ Շիպկատա ումում գօմանտանլըղը։ Իքին ճիսի, Թունա չարգ օրտուսունա մէմուրիեէթինտէն պէտ իլէ Իսթանպօլա միւթէվէճճիհէն հարէքէթինէ, վէ իւչինճիսի, ախիրէն էտիրնէտէն պէտ իլէ Գարա–աղաճա միւվասէլէթինէ գատար քի սէյեար օրտու գօմանտանյըղը տը։ Իատտա տախի պու իւչ միւտտէթ իւզէրինէ միւնգասէմ տիր։

Էվվէլա, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի Հ'ըսէքտէն կէլիպ, Տէտէ աղաճա ասքէր չըգարտըղընտա, տիւշմէն Շիրգաեը կէչէրէք, Գրզանլըգ վէ Էսկի Զաղարաեը զապթ իթմիշ օլտուղունտան, տիւշմէնին օրատան իխրաճընա էշէտտը լիւզում կէօրիւլմէքլէ, օ վագթ Եէնի Զաղարա գօմանտասընտա պուլունան Ըէուֆ բաշա հազրէթլէրի պիրլիքտէ, եանի պիր ճիհէթտէն հարէքէթի իխթար իթմիշլէր իսէ տէ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի այրը այրը իքի ճիհէթտէն հարէքէթ օլունմասընը, վէ Էսկի Զաղարա գուրպինտէ պիրլէշիլմէսինի թէնսիպ իթմէքլէ, պայ գօմանտանլըգ քէնտիլէրինտէ պուլունմագ մինասիպէթի իլէ, օլ վէճհէ հարէքէթ օլունարագ, Ըէուֆ բաշա հազրէթլէրի Եէնի Զաղարատան հարէքէթ իթմիշ տիր։ Տիւշմէն Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինին մաեէթինտէքի ասքէրին սավէթ ու պէսալէթինտէն իւրքէրէք, Ըէուֆ բաշա հազրէթլէրինին ֆըրզասը իւզէրինէ եիւքլէնմէքլէ, իքի կիւն միւթէմատիէն հարպ օլունտուղու, վէ թօրլար Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինին օրտուլարընտան իշիտիլտիյի հալտէ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի իմտատտա կիթմէյիպ, հէր նէ զատար քի տիւշմէնի Էսկի Զաղարատան չըգարմըշ իսէ տէ, Ըէուֆ բաշա հազրէթլէրինին գօմանտասընտա քի ֆըրզանընը պօզուլմասընը մուճիպ օլմազլա, քէնտի զալէպիեէթինտէն տախի պիր սէմէրէ հասըլ օլամամըշ տը։

Սանիէն, տիւշմէն Էսկի–Զաղարատա միւնհէզիմ օլուպ, քէմալի բէրիշանի իլէ գաչմագտա օլտուղու հալտէ, էհէմմիեէթը ասքէրիէսի տէրքեար օլան Շիրգանընը զապթը բէք գօշայ իքէն, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի պունու թէրքլէ, Էսկի–Զաղարա միւհաճիրլէրինի նագլ իթմէք պէհանէսի իլէ ալթը կիւն օրատա գալըպ, ասքէրի եազմա արզուսինէ տիւշիւրմիշ, վէ սօնրա նէնի–Զաղարաեա հարէքէթ իթմիշ տիր։

Սայիսէն, պու ֆըրսաթ զայպ օլտուղտան սօնրա, տիւշմէնին Գային պօղազլարընտան ասքէրինի չէքմիշ օլտուղու կէօրիւլէրէք, Շիպգաեա ճէմի գուվվէթ իթմիշ օլտուղու անլաշըլըզը հալտէ, Գային պօղազլարընտան կէչիլիպ Էլինէ, վէ Տիրանվէ, վէ ֆէլֆար կիպի էհէմմիեէթլի մէվզըլարը թուրթուպ, թունա չարգ օրտուսու իլէ պիրլէշմէք, վէ պու վէճհ իլէ տիւշմէնի չաշբրտարագ, Թրնօվաեը թէհտիտ իթմէք լազմ կէլիր իքէն, վէ ումում գօմանտան պուլունան Մէհէմմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրի օլ վէճհ իլէ էմր վիրմիշ իքէն, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի պու թարիգի թուրմաեբպ, նէթիճէսի մէվհում օլան Շիպգա իւզէրինէ կիթմիշ տիր։

Բապիէն, Շիպգա իւզէրինէ կիտիլիպ, պիր քէրրէ հիճուումէ իշ թէճրիպպէ օլունտուգտան սօնրա, օ սարպ մահէլլէրտէ ասքէրի գըրտարըմագ, վէ մուհասէրէ իլէ պոշ եէրտէ իշղալ իթմէքտէն իսէ, Դարէճէ տաղտա, եախոտ պիր տիկէր մահէլլատէ մէվզը թուրթարագ, տիւշմէնին հարտքեաթնա միթրէսէտ պուլունմագ, վէ պիր թարաֆտան Գային պօղազը թարաֆընտան, Թունա չարգ օրտուսու իլէ վէ եախոտ Սէրվի թարիգի իլէ Ըէլվնա օրտուսու իլէ քէսպի իթթի ալիյէմէք միմքին իքէն, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի Շ'ըգատա իպաէյի վազթ իտիպ, տիւշմէնին զայիֆ պուլունտուղու պիր զէմանտէ ֆըրսաթը զայպ իտէրէք, Լոգչէյի դ'ապթ, վէ Բէվնայը պիրինճի տէֆա օլարագ մուհասէրէ իթտիրմիշ տիր։

Ինչթէ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրինին պիրինճի մէմուրիեէթի պէօյլէ կէչտիքտէն սօնրա, տիւշմէնէ հէր թարաֆտան թաարրուզ իթմէք, վէ Բէվնաեը մուհասէրէ իտէն տիւշմէն օրտուսունա իմտատ եէթիշտիրմէկեէրէք թահիւտաթը։ Թունա Շարգ գօմանտանլըղընա թայինին օլունտուղու հալտէ, Շումնու, Ռուսճուք, Վարնա, Հէզարկրատ, վէ սայիր մ. հէյլէրի քէչթ պէհանէսի իլէ իշղալի վազթ իտէրէք տիւշմէնէ թա մէնթէհէյի հուտուտունտան ասքէր կէթիրթմէք իչին վազթի գազանտըրմըշ, վէ օնուն իւզէրինէ թաարրիւզին միւմքին օլամաեաճաղընը մէրքէզը սալթանաթա արզ իտիպ թէտաֆի էմրինի իսթիհսալ իթմիշ տիր։

Օ վագթ Շիպգա գօմանտանը ըէ-

—Ֆագաթ բէյէր էֆէնտի, տէպի Մարի, պազըն սիզին իֆտաէնիզտէն տախ, պու թէհլիքէլէրին վուզուլի իհթիմալէն օլտուղու անլաշըլըեօր։

—Դըզըմ, պու տիւնեատա թէհլիքէ տայիտա ինսան իլէ պիրլիքտէ եիրիր, լաքին ձէնապը Հազրէն էմրի իլահիսի օրմատըղճա, քիմէեէ պիր դապա կէլմէզ։ Հազրէ թէպա կիճէ կիւնտիւզ պէնիյի ատէմ իւզէրինէ նէզարէթ իտէր, վէ վագթի մուսայէնինէն էվվէլ, վէֆաթ իթմէսինէ միւսաատ իթմէզ։

—Աման էֆէնտիմ, ըէճա իտէրիմ, չու տավէթէ իճազէթ իթմէյինիզ։

—Սէվգիլիլիգ զըզըմ, բրէնսէսին չու մէմուլին զայրի տավէթինէ գարը կէլմէմէքլիկի բէք պիյիք սէպէպլէրիմ վար տը, իման սէնին արզուսնա մուվաֆագատ իտէմէճէկիմի քէմալի թէկսիֆէլէ պէեան իտէրիմ։

—Հէյ տէյիլ իսէ, թէտպիրի տավրա նաճաղընընա տայիր սէօզ վէրինիզ։

—Պու խուսուսատա ասլա մէմագ իթմէ, տէտի Ճոն Մալզօն կիլիսմէեէրէք, վէ նէ՛ Ճորճ, նէ՛ Լովարտ պու պապտէ պէնիեալանընը չըզաբմաեաճաղլար տը, իչիմիզտէն հիչ պիրի էօմրիսնիս թէհլիքէեէ զօյմաեաճագ տը, գիրա պու տէլիգանըլար պիր թարաֆտան սէվտա, վէ տիկէր թարաֆտան եազընատա պիր սաատէթի հալէ նայիլ օլմագ իւմիտիյլէ միթթասընի օլտուղ-

լարը թազտիրտէ, էօմրիսն նէ տէրէճէ զըյմէթլի օլտուղունու պիլիրսէր, պէն իսէ սիզի օլ գատար սէվէրիմ քի, պիր խէթա իշլեեէրէք, միէպպէտէն սիզտէն այրըլմագ իշին, ասլա թաճիլ իթմէմ։

—Հայտէ պա գալըմ, տէտի Մարի կէօկիսինէն պիր տատա եաշընը սիլէրէք, չու վատընընզ պիպի պիր մըզտար թէկէտին իթմէքտէ տիր, Ֆագաթ սաղ սէլիմ ավտէթինիզի կէօրմէսիքճէ, պիսապիթիսն մութլու օլմաեաճաղըմ։

—Էֆէնտի բէյէր, սիսալ իթտի Ճորճ, պու բրէնսէս Ճէլլա քի՞մ տիր։

—Տօղրուտան տօղրու թամէրլիա ճինսինտէն պիրի տիր։ Պիր ապ էվվէլ չու միհիրտէքի եիզ զօլու բութատան տօլաեը պահս աշըլարագ, պու խուսուսա տայիր սանա մանլիսաթ վիրմիշ իտիր։

—Պու բրէնսէս զէնկի՞ն մի տիր։

—Օղլում, միսմարէյհանընը մալիք օլտուղու հատտա ու հիսապըզ վէ ֆէվգէլատէ սէրվէթ, ինկիլթէրրատա պուլունան ասհալը սէրվէթին զէնկինլիքլէրի տէրճէսէյլէ տալա թէշպիհ զատալ իթմէզ։ Պու բրէնսէսին պիյիք էեալէթլէրի վար տը, վէ պու էեալէթլէրտէ հէյման միւսթագիլ հիւքմատարլար կիպի նուֆուզ իճրա իտէր։ Հէյլէ Պէնարէատէ մալիք օլտուղու սէրայ, կէօրիւլմէեէ չայան չէյ օլտուղու կիպի, Հինտիսթանընը էքսէր պիյիք չէհիրլէրինատէ տախի, մէսէլա Գալկիթտատա, Ակրատտա, Տէլհիտէ, Լահօրտա, Հայտարապատտա, վէ տահա պիմէմ ենրէլէրտէ սէրայլարը վար տը։ Սէրայ տէնիլմէեէ չայան օլան քէօշքլէրինէ կէլինճէ, տէնէնին թէքմիլ կիւնլէրինտէն զիեատէ տիր։ Պինաէն ալէյհ միսմարլէյհանընը Հինտատ օլան նուֆուզ վէ թէհսիրի, ըէք պիյիք վէ հէման հուտուտատուզ տուր, վէ էկէր պու բրէնսէս Ինկիլթէրրանընը Հինտիսթան հիքմէթինէ ատընըզ տօսթ օլմասա իսէ, հիքմէթի միւշարիւէյհաեա գարշը մուխթարալը պիր տիւշմէն օլապիլիր իսէ։

—Լաքին միսմարէյհանընը Ինկիլթէրէ օլան տօսթլուղու հազրընաա հիչ շիւպհէնիզ եօ՞ք մու տուր։

—Խա՛եը, օղլում, չիւնքի միսմարէյհա պու պապտէ ինքեար օլունմագ խապթլար կէօսթէրմիշ տիր։

—Բրէնսէս էվվէ՞ մի տիր։

—Օն սէքիզ եաշընտան պէրի տուլ տուր։

—Շիմտի դաշ եաշընտա վար տը։

—Անճագ եէկիրմի պէշ օլմալը տը։

—Պու գատար կէնճ, պու գատար նուֆուզլու, վէ պու գատար պէնկին, հա՛, տէտի Ճորճ, էյ պու իւչ քէմալէթէ, կիւզէլիք տէ իլավէ օլունմուշ մու տուր։

—Բրէնսէս Ճէլլա շիեր եազան տրընը ադընա կէլմէմէճէք տ՝ըճէսի կիւզէլ տիր, հէյլէ կէօղլերինին բարլաղընընա, թէնինին պէհապընընա, սրեահ սաչլարընընը կիւզէլիկինէ հիչ պիր էմնալ եօգ սուր տիսէմ ճայիշ տիր։

—Ա՛հ, էֆէնտի բէյէր, մըրըլտանտը Մարի իսթէմէեէրէք պիր տիթրէմէ տուեարագ, չու հալտէ աճապա պու գատընն նէ՛ գատար կիւզէլ տիր։

—Էվէթ, սէվգիլիլիգ զըզըմ, բրէնսէս Ճէլլա զաեէթ կիւզէլ տիր, ճէվապ վիրտի Ճոն Մալզոն Մարիին անրընտան էօրէրէք, Ֆագաթ ասլա սիզին գատար լէթաֆէթի եօգ տուր։ Անրն ֆէվգէլատէ կիւզէլիկինտէ աճայիպ պիր հալ վար տը, վէ ատէթա գօրզուլահագ բատտատ պիր արեէպիլիրիմ։ Ինսան, սիզին եանընըզտա օֆուրտուր իսէ գատավէթ տայնագ, լաքին միսմարէյհանընը եանընտա օֆուրտուղունտա, միքէտտէր կէօրիւնիր։

Մարի, Ճոն Մալզոնուն պու սէօզլիրինէ թէպսասիմ իսէ թէհէրքՀ՛էր իթտի իսէ տէ, պուենտան սօրատը գալինտէ, սէպէպի հագըգիսի քէնտինճէ տախի նամալիմ օլարագ, պիր հէյեճան հասըլ օլմուշ իսի, վէ իչիմէ պու հէյեճան զըսզանճըզ էսէրի իսի։

Ճորճ Մալզոն չէյլի տավամ իթտի։

—Էֆէնտի բէյէր, պիր ինկիլիզ տավշինին պիզի չայ իչմէքլիկի տավէթ իթտիկի կիպի, պիզի վաչագ տըրնա տավէթ լտէն չու Հինտ բրէնսէսինին ուսուլ վէ ատաթը, էճատատընընն պիր տաղ վանչի ատաթի վէ ուսուլանա պէնզ՝ր մի։

(Տէվամի)

ուֆ բաշա հազրէթլէրի, Օսման բաշարբնտան հարէքէթլէ, Ըսբրաքէ, Դարաիճ, Թային պօղազը գուվվէթլերի իլէ պիրլէշէրէք, էլինէյի էլէ կէչիրմէք, վէ Քէսրօհ Նահիեսինի տախի Օսման բաշարբնտան թէհտիտ իթմէք, վէ պունուն իզէրինէ երինէ տիշմէն Շիպգաեբ պբբագմասրդը Թագտիրտէ Թրնօվաեա տօղրու պիր նիւմայիշ իճրասբյյա, սիւրաթլը պիր հարէքէթլէ Շիպգատաքի տիշմէն ասքէրինի մահվ, վէ եախատ էսիր իթտիքտէն սօնրա, իբի գուվվէթ պիրլէ չիպ, Թրնօվաեը զապթ իթմէք իզրէ թէարրիւզէ միւպաշէրէթ իթմէսինի իխթար իթտիկի հալտէ. Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի պու իխթարը գապուլ իթմէյիպ, թէտաֆիյի հարէքէթտէ պուլունմագ իզրէ ալմբշ օրտուղու էմրի պէհանէ իթմիշ տիր։ Պու մանօվրանբն, տիշմէնին բէք գուվվէթլի պուլունտուղու պիր զէմանտա իճրասբյյա իսթիհսալ օլունան նէթիճէտէն անլաշբյբը քի Լխթարը վագը զէմանքնտա, եանի տիշմէնին բէք զայիֆ պուլունտուղու պիր զէմանտէ իճրասբ. Թրնօվանբն իսթիրտատքնը, վէ տիշմէնին զմիհրահքնը պահա օլաճագ իտի։ Իյթէ Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի պու ֆբբսաթը տախի գայբրմբշ տբը։

Տիշմէնին, Բլէվնայը սբզբշարբ տբղը զէման Օրխանիէնին թէգեիտի գուվվէթի ֆէվգէլատէ մուհիմմ օլտուղու հալտէ, Թունա շարգ օրտուսունտան 20–30 թապուրուն սէվզի երինէ միշարիւէյհ բէուֆ բաշա հազրէթլերի Թարաֆբնտան իխթար, վէ Շիպգատան տախի 8–10 թապուր կէօնտերիլէճէյի վատ օլունմուշ իքէն, Սիւլէյման բաշա հազրէթլերի օ վագբթ տախի պունուն ատէմի իմքեանբնը մէյտանա գօեուպ, մուախխարէն Բըլէվնա տիշմէքլէ, օնուն էհէմմիեէթի տախի Թունա շարգ օրտուսունա եիքէնտիյի, վէ շարգ օրտուսունուն թէզեիա վէ թագվիէթէ միւհթաճ պուլունտուղու պիր զէմանտա 60 թապուրու աերրարագ, Սբբպլբբրն մուղապէլէսինէ կէօնաւբմիշ տիր։

Բլէվնաա իմատտ իթմէք իչին, Մէհէմմէտ Ալի բաշա հազրէթլերի իլէ վէրիլէն գարար իզէրինէ, Լէվնէյի զապթ իթտիքտէն սօնրա, քէմալի սիւրաթլա Թրնօվա, եուխատ Շիպգաեա միւթէվվճհիհէն հարէքէթ իթմէք իգթիզա իտէրքէն, Սիւլէյման բաշա հազրէթլերի էլէնէյի ալտրգտան սօնրա հիչ միւնասէպէթի օլմաեան Դատը քէօյիւ ճիհէթինտէն տախի հիւճում վէսիլէսի իլէ, օ իչի օ գատարճբգ պբրագմբշ տբբ։ Իյթէ, միշարիւէյհ պու իքինճի մէմուրիեէթինտէ տախի Լէվնէնին զապթբնտան պաշգա պիր շէյ եորամաեբպ, հալ պու քի պունու տախի թէկիիր իտիպ, Բլէվնանքն տիշմէնին էլինէ կէչմէք իզրէ պուլունտուղու պիր զէմանտա իճրա իթմէքլէ, պու մուվաֆֆագբեէթինին տախի պիր սէմէրէսի կէօրիւլմէմիշտիր։

Բլէվնա տիշտիւքտէն, վէ Սբբպիա իլանը հարպ իթտիքտէն սօնրա, Պալգանտա մուգավէմէթին միւմքին օլամաեաճագը անլաշբմապա, բլանքն Թէպտիլի լազբմ կէլտիյի հալտէ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլերի եինէ էօնթէտէն պէրի իթիատ գբլբնան տէլիգ գարամագ մանօվրաբնա տէվամ վէ իսրար իթտի։ Վէ օ վագբթ էլտէ գալան ասքէրին ճէմի իլէ, Լտիրնէ վէ Իսթանպօլ, վէ Պուրթիր, վէ սայիր իսթիհքեամաթքն ԹուՊուլմաբը լազմ կէլիր իքէն, պէլ աքս ասքէրի տահա գէեատէ տաղբարպ, 60 թապուրու Բաղարճբգ, վէ Գարամուրգ տէրպէնտ, վէ Շէհիր քէօյիւ թարգիլարբնա սէվգ իլէ, խաթթբ հարպբ թէմտիտ իտէրէք, տաղբնբգ ֆբբգալարբ բէրիշան իթմիշ, վէ Շիպգա իլէ պալգան օրտուլարբնբ իհթիեաթսբզ պիր հալտէ պուլունտուրմուշ տբբ։ Շէօյլէ քի Պալգան գօմանտանը Բբլէվնա տիշտիւքտէն սօնրա Շիպգա ճիհէթինին միւտաֆասբ ասքէրի զբբտբրմագտան պաշգա պիր նէթիճէ հասբլ իտէմէեճէկինի իխթար իթտիկի իչին, Սիւլէյման բաշա հազրէթլերի Թարաֆբնտան, իգթիտարսբզ տբբ տէյի աղլ իթտիրիլմիշ, վէ Գ. մարլի գօմանտանը Շաքիր բաշա հազրէթլերի տախի պու մէվզբին թէհլիքէտէ օլտուղունու իչար իյլէտիքտէ, միւշարիւէյհ ճէվապէն քէնտիսինին 60 թապուրլա Սօֆիաեա կէլիպ, Դամարլի օրտուսունուն բիւճաթքնը թէէմին իտէճէկինտէն, օ վագբթա գատար սէպաթ իթմէսինի էմր իթմիշ իսէ տէ, պու 60 թապուրու տախի հիչ պիր իչէ եարամաեաճագ մահէլլէրէ թագսիմ իտէրէք, քէնտիլէրինտէն գաթ գաթ տիշմէնլէ մուհարէպէեէ թութուլտուգտա, Սօֆիա իզէրինէ բիւճաթա մբզտար գարմբշ, վէ Սօֆիա իլէ Նիշտէ ճէմիեէթի պուլունմասը էլզէմ օլան գուվվէթլերի տաղբթմբշ օլտուղունտան, պու իքի մէվզբ տախ ռէք սուհուլէթլէ տիշմէնին էլինէ կէչմիշ, վէ Բուսպար իչ թարիգ իլէ Պալգանը կէչմէեէ պաշլատբզ բբնտա, քէնտիսի Սօֆիատան ատէթա ֆիրար իտէրէք, Գամարլի օրտուսունու մուխթարատա պբբագմբշ, վէ էրզագսբզլբզտան մբզտար օլան տիշմէնէ հիսատսբզ էրզագ գաղանբբրմբշ տբբ։

Տիշմէն Պալգանտան տախի կէչտիքտէն սօնրա, Էտիրնէյին թագվիէսի, վէ միհիմմաթբն նագլի իլէ, Իլերիտէքի ասքէրին խաթթբ բիւճաթբնբն թէէմինի լազբմ կէլիրքէն, պու նօգթաեբ տախի նագարբբ էհէմմիեէթէ ալմաեբպ, պու պապտէ հիչ պիր թէտպիր իթթիխազ իթմէմիշ տիր։

Իյթէ պու թէտպիրսիզլիք պէլիէսի օլարագ, Ասքի բաշա Բէօսթէնտիլճիհէթինտէ, Օսման բաշա Յամօգատա, Սապիթ բաշա Գարուճբգ տէրպէնտին-տէ, Շաքիր բաշա Օթլուգ քէօյիւ ճիվարբնտա, Ֆուատ բաշա Բազարճբգտա, վէ Իսկէնտէր բաշա Բօրասիտմ տէրպէնտինտէ թապէտ օլարագ խաթթբ միւտաֆաա 200 մէթրօլուգ պիր իմթիտատ քէսպ իթմիշ տիր։

Տիշմէն Շիպգատան տախի միւրուր իլէ Էտիրնէեէ եագլայտբզբ, վէ էվվէլճէ տէմիր եօլու իլէ նագլիեաթ թէրթիպի տիշհինիլմէմիշ օլտուղունտան, Էտիրնէ վէ Իսթանպօլ տախի մուխթարատա տիշտիւյիւ հալտէ, պագի գալան ասքէրին, տէմիր եօլու տիշմէնին էլինէ կէչմէգտէն Էտիրնէ, վէ սօնրա Սէլանիք թարիգի իլէ պիր սաաթ էվվէլ Իսթանպօլա եէթիշտիրիլմէք լազբմ կէլիր իքէն, վէ պուրասը տախի քէնտիլէրինէ իխթար օլունմուշ իքէն, աքսինի իլթիզամ իլէ Ֆիլիպէտէն Էտիրնէ իզէրինէ հարէքէթ իտէրէք, օրտուեաա միւզմէհալ իթմիշ, վէ տիշմէնէ գալմասբն տէյի, էպպէյլբբը ասքէրէ թէվվն իթտիկինի միւթէագբգ, Նէֆէրաթ մէմէքէթ խանէլէրինի տախի եաղմա իթմէքլէ, բէք ինթիզամբզ պիր հալտէ բէրիշան օլմաբշլար տբբ։

Բէնտի թապուրբարբնը պու վէճհ իլէ բէրիշան իթտիկի կիպի, թէվզբֆ իտիմէեճէք եէրլէրտէ տախի թէվզբֆ իթմէքլէ, պիրլէշմէսի մուգարբէօ օլան սայիր ֆբբգալարբա տախի մօհաբը լազբմէտէ պիրլէշմիպ, տիշմէնէ եօլարբնը աշբգ պբբագմբշ տբբ։

Միւֆրէզէլէր պաշ գօմանտանը մահէլլինի տախի պիլմէտիքլերի հալտէ, տիշմէնէ մուհարէպէեէ կիրիչիպ, մաեաղտար գարմբշ իքէն, միշարիւէյհ մաեէթինտէքի 60 թապուրտան մէգքիւր միւֆրէզէլէրէ, վէ խուսուսի իլէ Ֆուատ բաշա հազրէթլերինէ իմտատ իթմէյիպ, պու միւֆրէզէլէրին իզմիհլալբնը մուճիպ օլմուշ տուր։

Պու միւֆրէզէլէր, թօբլարբնը չէքէ մէեիպ, թէրքէ, տաղ եօլարբնտան բիւճաթա մէճպուր օլտուգլարբը հալտէ, Սիւլէյման բաշա հազրէթլերի, 65 թապուր իլէ ասլա մուհարէպէ իթմէքսիզին ատէթա ֆիրարէն թօբլարբ թէրք իտէրէք բէրիշան պիր հալտէ տաղ եօլարբնտան սահիլի պահրէ ինմիշ տիր։

Իյթէ, պու վէճհ իլէ 113 թապուրտան իպարէթ օլան գօճա պիր օրտու մահվ ու բէրիշան իտիլէրէք, վէ էտիրնէ իլէ Իսթանպօլ մուխթաբաեա տիշիրիլէրէք, սալթանաթը սէնիճէ զսեեթ աղբը շուրութ ալթնտա ագտը միթարէքէեէ մէճպուրիեէթ հասբլ օլմուշ օլմաղա, պու բէրիշանլբղա սէպէպ, բուխսաթբ ֆէվգէլատէ իլէ պաշ գօմանտան պուլունմուշ օլան միշարիւէյհ Սիւլէյման բաշա հազրէթլերի օլտուղու տէրքեար օլտուղունտան, տէվվէթ վէ միլլէթ նաեբնա օլարագ, միւտտայիյի ումմումի սբֆթբյյա միշարիւէյհ ալէյհինէ տավա իտէրիմ։

Միւտտայիյի ումմումի
Հրքեանը Հարպ Փէհրիգի
Նէճիպ

Պու իթթիհամնամէ օգունտուգտան սօնրա, խթինթագա միւպաշէրէթ շլունմուշ տուր։

Ճումաա ագշամը Պէյօղլունտա Այնալը-Զէշմէ թարաֆլարբնտա վուգու պուլան ճինաեէթի եագմբշ խաբ։ Օլ պապտէ զապէթպարտա օղունան մալիամամա նազարէն, մէճրուհ օլան Բուսիալը, Այ-Սբէֆանօս Բուսիա լէվազիմ տայիրէսի մէմուրլարբնտան Սբէֆան Միխալիչ նամբնտա պիրի օլուպ, Պէյօղլունտա Բէչթա օթէլինտէ իգամէթ իթմէքտէ իքէն, օրտույի հիմմեեունտա միւսթախտէմ օլան իքի Ավթրիա թապիպի իլէ տօսթլուգ բէյտա իթմիշ տիր։ Վէ պու տօզթօրլար Բուսու, Այնալը-Զէշմէտէ իգամէթ իթտիքէրի օտաեա պիլ տավէթ, պիր գիեաֆէթ վերէրէք, օրաեա դաֆէ չանթան գարբլարբնտան տախի պիր գաշ նէֆէրինի ճէլլ իտէճէքլէրինի պէնան իթմիշլեր տիր։ Վագթը մուայնէնտէ Բուս օրաեա կիսէրէք, թապիպէր իլէ զիեատէ իշրէթ իթմիշ տիր։ Բուս, գարբլարբն նէրէտէ օլտուղունու սիւալ իթմէսի իզէրինէ, տօզթօրլարտան պիրի էլինէ պիր պալթա ալարագ, Բուսուն զաֆասընա վուրուպ եարալամբշ տբբ, վէ տիկէր թապիպ տախի թապանճասընը Բուսուն իզէրինէ պօշալտարագ, դուրչուն Բուսուն պաշընտան կէչմիշ տիր։

Պու էնտատէ թապէպլէրտէն պիրի ֆիրար իտէրէք, պու կիւրիւլթիւ իզէրինէ օ խանէտէ իգամէթ իտէն պիր Ալման օտասընտան չբզմբշ, վէ Բուս իլէ թապիպին պիր խանէրի ալմագ իչբրէ, չէքիշմէքտէ պուլունտուգլարբնը կէօրմիշ տիր։ Ալման ակրագտպ զապբթաեա գօչարագ, զապթիեէ կէլտիքտէ, խանէնին էքինճի գաթբնտա Ավթրիա թապիպինին ճէնապէսինի վէ իշիանճիւ գաթբնտա տախի Բուսիա մէմուրունու մէճրուհ վէ գան իշինտէ պուլմուշ տուր։ Զապբթա վուգուաթբն ժուրնալբնը եարբպ, գօնսօլօսխանէյէրէ խապէր վերէրէք, թապիպին ճէնազէսի Ավթրիա խասթախանէսինէ իրսալ օլունմուշ, վէ Բուսիալը գօնսօլօսխանէսինէ կէօնաւբմիշ տիր։ Բուսիալը, թապիպին էլինտէն խանէրի ալարագ, թապիպի թէլֆ իթտիկի անլաշբմբշ տբբ։

Նասբլ քի տէմիշ իսէք, պու ճինսեէթին սէպէպի, Բուսիա մէմուրունտն իզէրինտէ պիր մբզտար ադճէ պուլունտուղունտան, ադչէլէրի ալմագ թամամ իլէ ալօյլէ պիր ֆիլիի գասիհտէ պուլունմուշլար տբբ։ Բուսիալբնը եարատբբ տբբ տէյլ տիր։ Վէ ֆիրար թապիպ զապբթա թարաֆբնտան տրանսբրմագտա տբբ։

ԷՐԼՕՄԻ

Բումէլի միւհամիրինին մէմլէքէթլերի ճանիպինէ ավտէթ ու ազիմէթլերինէ տարիր միւխթէլիթ գօմիսիօն թարաֆբնտան վերիլէն գարարը հավի, տիւնքի զազէթարատա իլանը բէսմի նէշր օլունմուշ իսէ տէ, միւհամիրինի մէրգուումէ սուրէթի ազիմէթլերինին պագը թէֆէրրուաթը մուհիմմէսի հէնուզ գարարլաշտբբբմամբշ օլտուղու ճիհէթլէ, եէնի իխթար վուգուրինէ տէկին գօմիսիօնու մէգքիւրէ միւրաճաաթ օլունմամասը լազբմ կէլտիկի իլանէ իպթիտար օլունուր։

—

(Մաթպուաթ իտարէյի պէհիեէսի թարաֆբնտան.)

Էլ ճէվ-յիպ զազէթասը էօթէտէն պէրու թախտիչի էզհանը մուճիպ պէնտէր նէշրինի իթիեատ իյէտիիի ճիհէթլէ, թարիի լիսան իթմէսի պիտտէֆաթ թէնպիհ գբբնմբշ օլտուղու ճիհէթլէ, կէշէնքի նիւխէլէրինտէ Սուրիեէ վէ ճէպէլի Լիպնան խաթարբնճա էմնիյէթ ու ասայիշ իլալ իտէճէք սուրէթտէ եէնի պիր թագբմ մէգալէլէր տէրճ ու իլան իթտիկինէ մէպնի, մէգքիւր զազէթա իչ մահ միւտտէթլէ թաթիլ գբբնմբշ տբբ։

—Գուրիէ տ'Օրիան զազէթասընա տախի պիր իխթարնամէ կէօնաւբմիշ տիր։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԳԱՀԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ուրբ. 24 յունիս ագշմ. գր.	16	23
Էսկ. Բաթ. 26 յունիս սապհ. աշ.	16	27
Էն եիւքսէք	16	27
Էն աշաղը	16	23
Սաաթ 6	16	23
Ս. Թիզ. 63 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.		83
» 65 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.		83
» 69 (Բինար) 6 0/0		78
» 72 (Պոնտիթրէզվօր) 9 0/0		27
» 73 (Բինար) 6 0/0		77
Բումէլի Շեմէնտիֆէր 3 0/0		51
Բէրօր	Ֆր.	4
Հէվվէյսիզ	Ֆր.	4 1/2
Ագշէ Ֆայէզի	0/0	12

—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Ֆրէսի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	3	30
Սօսի ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	4	
Սթամպօլ Պանգասը	5	15
Սօսիէթէ Օթման Լ. Ս. գ. ք.	3	5
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ. ք	1	25
Լավրիօմ (մատէն) գ. ք. Ֆր.		65

—

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշն	Ղրշ.	Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109	2
Ֆրանսզկ ալթունու	87	5
Բօլ	89	18
Գբբբմից ալթունու	51	
Պէեազ մէհիմխէ Ֆարգը	6	5
Մէթալիք Ֆարգը	21	
Պէչմք Ֆարգը	20	20
Պագբր Ֆարգը	77	
Դարպոն զայմէսի զարիք	8	73

—

ԳԱԶՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք	300
Էն աշաղը	294
Սաաթ 6	297
Եիւզլիգ գայմէ պագբը հիսապը լէ	60

ՏՕԴԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԼԻՖԼԻՆՏԻ ԳԱԼՖԱՆԱՆ

Միւմարիէյհ տօզթէօր Գալֆանան էֆէնտի, բէնճէմպիհ կիւնէրի սաաթ 6տան 9ա գատար, Իսթանպօլտա, կէտիք–բաշատա Միւսէլլիմ ճաատէսինտէ 17 նիւմէրօյու խանէտէ, վէ բազար իրթէսի կիւնէրի տախի սաաթ 2տէն 5է գատար Գօսգատա վագբ Դերճակեան Դաբրիէլ էֆէնտի էճզախանէսինտէ խայրէթ պագբպ, վէ սալբ վէ ճիւմաա կիւնէրի մէգքիւր խանէտէ սաաթ 5տէն 8է գատար խասթա գապուլ իտէճէք տիր։

ՍԱՀԻԿ ՂԱԶԷԹԱ
ԽԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնդէմպիհ–բազարբնտա
Ն 41 Իկսի խանբնտա